

TEOLLISUUSVAKUUTUS OY

VUOSIKERTOMUS 1996

SISÄLTÖ

TEOLLISUUSVAKUUTUS OY:N VUOSIKERTOMUS 1996

Toimitusjohtajan katsaus	2
Sampo-ryhmän Suurasiakaspalvelut	4
Avaintietoja Suurasiakaspalveluista	6
Sampo-ryhmän rakenne ja markkinaosuus	7
Teollisuusvakuutus Oy:n hallituksen toimintakertomus	8
Teollisuusvakuutus Oy:n tuloslaskelma	10
Tase	12
Tilinpäätöksen liitetiedot	14
Teollisuusvakuutus-konsernin tuloslaskelma	20
Tase	22
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	24
Osake- ja kiinteistöomistukset	26
Hallinto ja johto	28
Valiokunnat 1997	30
Osoitetietoja	32

Tämä vuosikertomus ei sisällä Teollisuusvakuutus Oy:n virallista tilinpäätöstä vuodelta 1996. Se on nähtävissä yhtiön toimittiloissa osoitteessa Vattuniemenkuja 8 A, 00210 Helsinki.

Kansikuvassa Helsingin Lauttasaari, jossa myös Teollisuusvakuutus Oy:n toimitilat sijaitsevat. Kuvaaja Ariel Ilmakuva Oy.

Valmiina palvelukseen

Teollisuusvakuutuksen kannattavuus parani ja vakavaraisuus kasvoi vuonna 1996. Kannattavuuden kohenemiseen vaikuttivat sekä vakuutustoiminnan yhdistetyn kulusuhteen paraneminen että sijoitustoiminnan tulos. Sijoitusten nettotuotot kasvoivat huolimatta siitä, että myyntivoittoja tehtiin viime vuonna yli 200 miljoonaa markkaa edellisvuotta vähemmän.

Vakavaraisuus koheni entisestään lähes miljardilla markalla pääosin pörssiosakkeiden arvonnousun vuoksi. Tämä nosti yhtiön vastuunkantokyvyn 280 prosenttiin, mikä on kansainvälisesti erittäin korkea luku.

Teollisuusvakuutus säilytti edelleen asemansa oman segmenttinsä markkinoijajana Suomessa ja vahvisti jalansijaansa kansainvälisillä markkinoilla.

Lähtöasemamme ovat siis erinomaiset toteuttaessamme toimintatavan muutosta, jossa Sammon suurasiakkaita palvelevat yhtiöt yhdistivät tietonsa ja osaamisensa Suurasiakaspalveluiksi. Kyse on toiminnallisesta yhteistyöstä, jonka tavoitteeksi olemme asettaneet palvelukykyemme tason kohottamisen sekä kotimaassa että ulkomailla.

Tuotteena turvallisuus

Toimimme palvelualalla ja tuotteenamme on turvallisuus. Pohjimmiltaan turvallisuus on tunne, joka syntyy luottamuksesta siihen, että asiat ovat hyvässä hoidossa. Vakuutusyhtiön myymä turvallisuus on palvelukokonaisuus, jossa yhdistyvät yrityksen koko riskikentän tunteminen, vahingontorjunta sekä innovatiiviset vakuutus- ja riskienhallintaratkaisut. Asiakasyrityksen

kannaltahan perimmäinen kysymys on tuloksen ja taseen turvaaminen.

Turvallisuuden takaavien tuotteiden tekemiseen tarvitaan osaamista. Kun uutena toimitusjohtajana aloin tutustua Teollisuusvakuutuksen eri yksiköihin, koin yhä uudestaan saman oivalluksen: tämä joukko osaa asiansa. Teollisuusvakuutuksella on asiakkaina merkittävä osa segmentistään, minkä seurauksena yhtiössä on vaikuttava määrä vakuuttamisen ja riskienhallinnan asiantuntemusta. Henkilökuntamme on erittäin ammattitaitoinen ja hyvin koulutettu – kahdella kolmasosalla on korkea-koulu- tai opistotutkinto.

Keskeisenä kehitysalueena meillä on asiakkaidemme liiketoimintaympäristön tunteminen. Tavoitteenamme on vahvistaa osaamistamme niin, että pystymme palvelemaan myös liikeriskien sekä perinteisestä vakuuttamisesta poikkeavien riskien alueilla.

Palvelu kansainvälistä

Suuri osa asiakkaistamme toimii kansainvälisesti. He ovat halunneet saada ulkomaillaakin samantasoiset vakuutus- ja riskienhallintapalvelut kuin Suomessa. Oman ulkomaantoimintamme päätarkoituksena on tarjota heille tätä palvelua. Huolehdimme asiakkaistamme itse EU:n päämarkkina-alueilla. Muualla maailmassa palvelemme kansainvälisen yhteistyöverkostomme avulla. Kotimarkkinoiksemme katsomme Itämeren ympäristön.

Etenemme ulkomaantoiminnassamme maltillisesti ja pysyttelemme vain niillä toimialoilla, jotka osaamme ja joilla osaamisestamme on näyttöä. Esimerkiksi met-

säteollisuuden vakuuttajana kuulomme maailman johtavien osaajien joukkoon.

Kansainvälistymisemme tarkoituksena on myös laajentaa osaamistamme. Voimme oppia kansainvälisten kilpailijoidemme toimintatavat vain toimimalla heidän kanssaan samassa ympäristössä.

Luotettavat jälleenvakuuttajat

Jälleenvakuuttaminen on Teollisuusvakuutuksen kaltaiselle suurten riskien vakuuttajalle erittäin tärkeää. Yhtiö on aina valinnut huolella jälleenvakuuttajansa ja pannut paljon painoa näiden vastuunkantokyvyille. Kansainvälisten luokituslaitosten riskiarvioinneissa jälleenvakuuttajamme ovat saaneet hyvät arvosanat. Valtaosalla heistä on vähintään Standard & Poor'sin A-luokitus.

Pitkäjänteinen vahingontorjuntatyömme on puolestaan luonut meille hyvän maineen kansainvälisillä jälleenvakuutusmarkkinoilla, minkä ansiosta saamme hyvää suojaa riskeillemme. Viime vuosina Teollisuusvakuutuksen sekä Sammon muiden yhtiöiden yhteenlaskettu sopimuskapasiteetti on ollut Euroopan suurimpia.

Pääomat kunnossa

Suurasiakaspalveluilla on takanaan Sammon tuki ja vakavaraisuus. Liikevaihtomme ja taseemme ovat noin 40 % Sammon vahinkovakuutus konsernista. Se on veloitettava osuus.

Taloudellinen pääomamme on kunnossa. Sen lisäksi meillä on asiakkaidemme keskuudessa luottamus pääomaa, jota

erityisesti vaalimme. Viime syksynä tehdyn tutkimuksen mukaan asiakkaamme ovat yleisellä tasolla hyvin tyytyväisiä osaamiseemme ja toimintatapamme, mutta yksityiskohdissa löytyi korjattavaa. Saimme rakentavaa kritiikkiä, joka auttaa meitä kehittämään toimintaamme asiakkaiden toivomaan suuntaan.

Kiitän asiakkaitamme ja muita yhteistyökumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä. Parhaat kiitokseni henkilökunnalle, joka on jaksanut venyä muutosten paineissa. Erityinen kiitos myös edeltäjälleni Carl-Olaf Homénille, jonka ansiosta minulla on hyvät lähtökohdat jatkaa Teollisuusvakuutuksen kehittämistä.

Suurasiakaspalveluilla on edessään haastava vuosi. Kilpailu on kiristynyt selvästi toimintaympäristössämme, mutta siitä huolimatta odotamme liiketoimintamme kehittyvän positiivisesti kuluvana vuonna.

Maaliskuussa 1997

Juha Toivola

SUURASIAKASPALVELUT VALJASTAA RESURSSIT YRITYSTEN TULOKSEN JA TASEEN TURVAAMISEEN

Sampo-ryhmän Suurasiakaspalvelut on yritysriskeihin erikoistuneiden vakuutusyhtiöiden muodostama toiminnallinen kokonaisuus. Siinä yhdistyvät suuryritysten keskeisten toimialojen osaaminen ja asiakkaiden liiketoiminnan ymmärtäminen, vakuuttamisen ja vahingontorjunnan ratkaisujen ennakkoluuloton kehittäminen, yksilöllinen palvelu sekä kansainvälinen kokemus.

Suurasiakaspalvelut käynnisti toimintansa kuluvan vuoden alussa. Uudistuksen taustana on suuryritysten riskienhallintatarpeiden muuttuminen sekä erikoistumisen, osaamisen, yksilöllisyyden ja nopean reagoitakyvyn korostuminen menestystekijöinä vaativassa kansainvälisessä kilpailuympäristössä.

Suurasiakaspalveluihin kuuluvat Teollisuusvakuutus Oy, Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso, luottovakuutuksiin erikoistunut Suomen Vakuutus, Keski-Euroopassa toimiva Sampo Industrial Insurance, Ruotsissa toimiva Sampo Industriförsäkring ja Sammon Pietarin edustusto.

Uuden toiminnallisen rakenteen sekä yhteisen toimintamallin avulla asiakkaita voidaan palvella tehokkaasti ja suunnitelmallisesti Suurasiakaspalveluiden koko toiminta-alueella. Teollisuusvakuutuksen korkeatasoiseen vakuuttamiseen ja vahingontorjunnan osaamiseen yhdistyvät nyt Otson keskeytys- ja riippuvuusriskien erikoisosaaminen ja kansainvälisestikin arvostettu keskeytysvahinkojen hoitotapa. Suomen Vakuutuksen luotto- ja takuuriskien hallinta sekä Sampo Industrial Insurancen kansainvälinen toimintatapa täydentävät kokonaisuutta.

Uusi toimintamalli ei vaikuta yhtiöiden juridiseen asemaan, vaan ne jatkavat erillisinä yksikköinä.

Tiimit konkretisoivat asiakas-keskeisyyden

Jokaiselle Suurasiakaspalvelujen asiakasyritykselle muodostetaan asiantuntijatiimi,

joka koostuu eri vakuutus- eli riskilajien sekä vahingontorjunnan asiantuntijoista.

Tätä tiimiä vetää asiakaspäällikkö, joka kantaa kokonaisvastuun asiakkaan palvelusta. Hänen puoleensa asiakas voi kääntyä kaikissa vakuutuksissa, riskienhallintaa ja muita yhteistyön osa-alueita koskevissa kysymyksissään.

Suurasiakaspalveluiden keskeinen tavoite on, että koko sen henkilöstö identifioituu asiakkaittain ja oppii tuntemaan omien asiakasyritystensä erikoispiirteet. Asiakkaat voivat kääntyä suoraan omiin tiimeihinsä nimettyjen asiantuntijoiden puoleen näiden edustamaa riskilajia koskevissa kysymyksissä.

Tiimin laajojen valtuuksien avulla tuodaan vahingontorjuntaa, vakuutusturvaa ja hinnoittelua koskeva päätöksenteko mahdollisimman lähelle asiakasta.

Toiminnan suunnitelmallisuus ja raportointi ovat keskeisiä kehittämisalueita. Asiakkaan palvelusuunnitelma ja siihen liittyvä yhteistyökatsaus ovat välineitä, joiden avulla toimintaa kehitetään ja informaatiota välitetään asiakasyrityksen eri organisaatioille.

Lähtökohtana asiakkaan liiketoiminnan ymmärtäminen

Vakuutus- ja riskienhallintapalvelujen on tuettava asiakkaan liiketoimintaa. Siksi meidän vakuutusyhtiöiden edustajien tulee ymmärtää, miten asiakkaamme tuottavat lisäarvoa omille asiakkailleen ja mitä erityistarpeita kyseiseen toimialaan liittyy.

Tämän vuoksi uudessa toimintamallissamme on toimialoista vastaavia asiakaspalvelujohtajia, jotka tukevat ja ohjaavat asiantuntijatiimien toimintaa. Syvälinen toimialatuntemus luo pohjan korkealaatuiselle palvelulle ja asiakkaan tarpeita vastaaville yksilöllisille ratkaisuille.

Asiakaskohtaista tiimiä vetäville asiakaspäälliköille on luotu henkilökohtaiset kehitysohjelmat. Ne tähtäävät siihen, että asiakaspäälliköillä olisi valmiudet käydä asiakasyritystensä johdon kanssa kattavaa keskustelua ratkaisuvaihtoehdoista kaikilla yhteistyön osa-alueilla.

Uusia avauksia tuloksen ja taseen turvaamiseen

Suurasiakaspalveluihin on perustettu kehitystoiminto, joka vahingontorjunnan ohella paneutuu myös sellaisille riskienhallinnan alueille, joille perinteistä vakuutusturvaa ei ole saatavissa.

Vaihtoehtoisilla riskien rahoitusratkaisuilla voidaan asiakkaan tulosta ja tasetta turvata sellaisten riskien varalta, joiden todennäköisyyttä ja laajuutta on vaikea arvioida ja jotka usein sijoittuvat vahinkoriskien ja liikeriskien raja-alueelle.

Yhteistyökumppanina osaava meklari

Kansainvälisestä toimintaperinteestä johdettua Suurasiakaspalveluiden liiketoiminnan volyymistä noin kolmanneksessa on mukana meklari. Uuteen rakenteeseen kuuluu myös meklaritoiminto, jonka tehtävänä on löytää asiakkaiden tarpeisiin parhaat ratkaisut yhteistyössä asiantunte-

vien meklareiden kanssa. Meklaritoiminnossa työskentelevien laaja kansainvälinen kokemus luo hyvät edellytykset kehittää toimintaa myös kotimaassa.

Koetut menestystekijät vahvistuvat uudessa toimintamallissa

Syvällinen riskilajien osaaminen painottuu myös uudessa toimintamallissa. Selkeä lajikohtainen kokonaisprosessi ja siihen liittyvä tulosvastuu sekä asiantuntijoiden yksilökohtaiset kehityssuunnitelmat varmistavat edelläkävijyyden ja erikoisosaamisen. Suurasiakaspalveluissa on resursseja kohdistettu erityisesti niihin riskilajeihin, joissa voidaan tuottaa eniten lisäarvoa asiakkaille.

Vahingontorjunnan merkitys kasvaa uudessa toimintamallissa entisestään. Kokonaisriskikustannusten alentaminen on osoittautunut toimintaperiaatteeksi, joka pitkään toteutettuna antaa asiakkaalle parhaan tuloksen. Tämän vuoksi Suurasiakaspalvelut panostaa ennaltaehkäisevän vahingontorjunnan kehittämiseen sekä tuote- että yksilötasolla. Rakenteen resurssointi tähtää samaan päämäärään.

Suurasiakaspalvelujen rakenteessa olevien toimiala- ja asiakaspalvelun kehittämiskäytäntöiden tehtävänä on seurata asiakastytyväisyyden kehittymistä ja tukea asiakaspalvelun korkean laadun toteutumista.

Laatuun kuuluvat keskeisesti myös Teollisuusvakuutuksen vaalimat periaatteet eli vastuu vakuutusturvasta ja oikeudenmukaiset korvaukset. Näin ”raunioilla ei riidellä”-periaatekin saa Suurasiakaspalvelujen puitteissa laajemman, kansainvälisen toteutuksensa.

Uusi toimintamalli ja siinä työskentelevät 520 vakuuttamisen ja vahingontorjunnan asiantuntijaa varmistavat Suurasiakaspalveluiden johtavan aseman ja edelläkävijyyden suuryrityssegmentissä Suomessa. Ne luovat edellytykset olla keskeisillä osaamisemme toimialoilla joustava ja nopeasti reagoiva korkealuokkaisten riskien vakuuttaja Itämeren alueella ja Keski-Euroopassa. Yhdessä yhteistyöverkostomme kanssa ne varmistavat asiakkaillemme korkeatasoisen riskienhallintapalvelun myös muualla maailmassa.

SAMPO-RYHMÄN SUURASIAKASPALVELUT

Teollisuusvakuutus Oy Toimitusjohtaja Juha Toivola

Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso Toimitusjohtaja Veli Kalle Tavakka

Suomen Vakuutus Osakeyhtiö Toimitusjohtaja Antti Savolainen

Sampo Industrial Insurance N.V. Toimitusjohtaja Eero Holma

Sampo Industriförsäkring AB Toimitusjohtaja Matti Rattik

Sampo-ryhmän Pietarin edustusto Edustuston päällikkö Pirjo Myyryläinen

SUURASIAKASPALVELUJEN TOIMINNALLINEN LIIKETOIMINTAORGANISAATIO

Johtoryhmä

Juha Toivola *puheenjohtaja*
Juha Ettala
Eero Holma
Seppo Juutilainen
Reijo Kämäräinen
Veli Kalle Tavakka

Asiakaspalvelu

Johtaja Reijo Kämäräinen

Leif Borgar *metsäteollisuus*
Björn Sjöberg *kemianteollisuus*
Timo Virtanen *metalliteollisuus*
Pekka Pitkämö *energiateollisuus*
Juhani Laaksonen *palveluyritykset*
Kimmo Hellgrén *asiakaspalvelun ohjaus ja kehitys*
Yrjö Somersalmi *markkinoinnin tuki*
Tapani Mäkelä *meklariryhteydet*
Anders Nordman *annettu jälleenvakuutus*
Hans von Herten *otettu jälleenvakuutus*
Antti Perttu *kansainvälinen yhteistyöverkosto*

Riskienhallinta ja vaihtoehtoiset riskien rahoitusratkaisut

Johtaja Juha Ettala
Helena Saukkonen *uudet tuotteet*
Lars von Herten *FinnCap*

Omaisuus- ja keskeytysvakuutus

Johtaja Veli Kalle Tavakka
Yngve Nygårdas *omaisuusvakuutus*
Peter Granqvist *keskeytysvakuutus*

Muut vakuutuslajit

Johtaja Seppo Juutilainen
Esbjörn af Hällström *vastuuvakuutus*
Harri Ek *kuljetus- ja merivakuutus*
Kristian Ignatius *tapaturmavakuutukset*
Antti Savolainen *luottovakuutus*
Klaus Berg *yritysjouhevot*
Jorma Erikäinen *yksityisvakuutus*

SUURASIAKASPALVELUT YHTIÖITTÄIN 1996

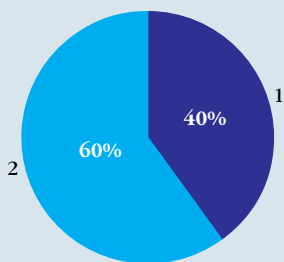
Mmk

	Teollisuus- vakuutus	Otso	Sampo Industrial *)	Suomen Vakuutus	Sampo- konserni
Liikevaihto	1 935	432	270	63	6 182
Kokonaisvakuutusmaksutulo	1 482	260	200	32	4 495
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-45	-18	-23	3	-505
Tilikauden tulos	130	80	-22	11	255
Vastuuvelka	3 278	611	148	60	10 662
Taseen loppusumma käyvin arvoin	6 426	1 415	471	321	19 808
Vahinkosuhte %	86	83	109	-46	91
Liikekulusuhde %	18	34	34	40	22
Yhdistetty kulusuhde %	104	117	143	-6	113
Tasoitusmäärä	521	446	0	56	1 362
Vastuunkantokyky %	280	1 076	361	9 683	203
Henkilöstö keskimäärin	380	53	61	19	3 113

*) Sampo Industrial 1.4. - 31.12.1996

Laskelmissa ei ole huomioitu eliminointeja.

Liikevaihto

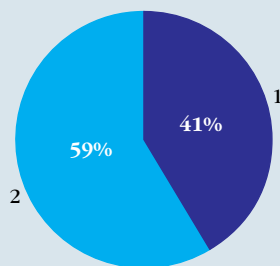

Sampo-konserni yhteensä 6 182 Mmk

1. Suurasiakaspalvelut *)	40 %
2. Muu Sampo-konserni	60 %

*) Teollisuusvakuutuksen, Otson, Suomen Vakuutuksen ja Sampo Industrialin väliset sekä niiden ja muiden konserniyhtiöiden väliset erät on eliminoitu.

Taseen loppusumma käyvin arvoin

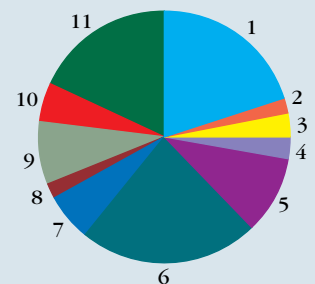

Sampo-konserni yhteensä 19 808 Mmk

1. Suurasiakaspalvelut *)	41 %
2. Muu Sampo-konserni	59 %

*) Teollisuusvakuutuksen, Otson, Suomen Vakuutuksen ja Sampo Industrialin väliset sekä niiden ja muiden konserniyhtiöiden väliset erät on eliminoitu.

Suurasiakaspalveluiden kokonaisvakuutusmaksutulon erittely*)

Vakuutusmaksutulo yhteensä 1 831 Mmk

1. Lakisääteinen tapaturma	20 %
2. Muu tapaturma ja sairaus	2 %
3. Moottorijoneuvon vastuu	3 %
4. Maa-ajoneuvot	3 %
5. Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus	10 %
6. Palo- ja muu omaisuusvahinko	23 %
7. Vastuu	6 %
8. Luotto ja takaus	2 %
9. Keskeytys	8 %
10. Henkijälleenvakuutus	5 %
11. Vahinkojälleenvakuutus	18 %

*) Yhtiöiden välinen vakuutusliike on eliminoitu

SAMPO-RYHMÄN RAKENNE JA MARKKINAOSUUS

VAHINKOVAKUUTUS

SAMPO

YKSITYIS- SAMPO

YRITYS-SAMPO
SAMPO KINDLUSTUS

TEOLLISUUSVAKUUTUS
OTSO
SUOMEN VAKUUTUS
SAMPO INDUSTRIAL

ST INTERNATIONAL
PATRIA
LAKEWOOD

HENKIVAKUUTUS

HENKI- SAMPO
KALEVA

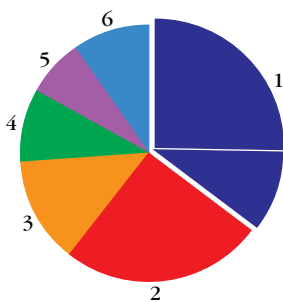
TYÖELÄKEVAKUUTUS

ELÄKE-SAMPO

YHTEISTOIMINTAYHTIÖITÄ

NOVA, ELÄKE-VARMA

Vahinkoensivakuutuksen markkinaosuudet
1996*)

1. Sampo-konserni	35,5 %
2. Pohjola	25,3 %
3. Tapiola	13,3 %
4. Yrittäjien Fennia	9,0 %
5. Lähi vakuutusryhmä	7,3 %
6. Muut	9,6 %

*) Ennakkotieto, poislukien pankkien ja
Garantian luottovakuutus

Teollisuusvakuutus Oy:n HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1996

Teollisuusvakuutus Oy on Helsingin Arvopaperipörssissä noteeratun Vakuutusosakeyhtiö Sammon täysin omistama tytäryhtiö.

TEOLLISUUSVAKUUTUS-KONSERNI

Konsernin rakenne

Teollisuusvakuutus Oy:n konserniin kuuluivat vuoden 1996 tilinpäätöshetkellä emoyhtiön lisäksi suomalaiset tytäryhtiöt Oy Finnish Captive & Risk Services Ltd, Oy Haveri Ab, Oy Imico Insurance Systems Ab, Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patria ja yhteensä 20 asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä sekä ulkomailla ruotsalainen Sampo Industriförsäkring AB ja alankomaalaiset Teva Holding B.V. ja Sampo Industrial Insurance N.V.

Teollisuusvakuutus ja sen sisaryhtiö Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso lunastivat maaliskuun 1996 lopussa ruotsalaisen Trygg-Hansan 60 prosentin osuuden Alankomaissa, Englannissa ja Saksassa toimivasta Hansa Industrial Insurancesta 34,2 miljoonan Alankomaiden guldenin kauppahintaan. Omistusjärjestelyiden yhteydessä päätettiin korottaa yhtiön omaa pääomaa 60 miljoonalla Alankomaiden guldenilla. Korotus toteutettiin marraskuussa 1996. Teollisuusvakuutuksen omistus osakepääoman korotuksen jälkeen Sampo Industrial Insurance N.V:ksi nimensä muuttaneesta yhtiöstä on noin 64 prosenttia ja Otson noin 36 prosenttia. Yhtiötä on käsitelty konserniyhtiönä 1.4.1996 alkaen ja tätä ennen osakkuusyhtiönä, koska Teollisuusvakuutus omisti jo aikaisemmin 40 prosenttia yhtiöstä.

Yhtiöistä vain emoyhtiöllä, Sampo Industrial Insurancella ja Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrialla on omaa vakuutusliiketoimintaa. Sampo Industriförsäkring merkitsee liikettä pääasiassa Teollisuusvakuutuksen ja Otson lukuun. Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patria ei merkitse uutta vakuutusliikettä, vaan sen toiminta keskittyy vakuutuslaskennan alasarjoon.

Konsernin tulos

Teollisuusvakuutus-konsernin tunnuslukujen vertailtavuutta edelliseen vuoteen vaikeuttaa Sampo Industrialin tulo osaksi konsernia. Konsernin maksutulo kasvoi pääosin tästä syystä 1 565,8 miljoonaan markkaan (1 381,8).

Konsernin tilikauden voitto oli 94,9 miljoonaa markkaa (162,3). Konsernin tulosta heiken-

sivät liikekulujen kasvu, edellisvuotta suurempi siirto tasoitusmäärään ja osakkuusyhtiöiden edellisvuotta pienemmät tulokset. Liikekuluja kasvatte Sampo Industrial Insurancen lisäksi henkilälleenvakuutuksesta johtuva menevästä jälleenvakuutuksesta saatujen palkkioiden pieneneminen.

Konsernin liikekulut olivat 223,6 miljoonaa markkaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotot, 443,5 miljoonaa markkaa, olivat noin 22 prosenttia korkeammat kuin vuonna 1995. Sijoitustoiminnan tuottoihin, jotka olivat 599,9 miljoonaa markkaa, sisältyy arvonalennusten palautuksia yhteensä 61,4 miljoonaa markkaa.

Konsernin vapaa oma pääoma, joka sisältää mainitun tilikauden voiton, on 323,5 miljoonaa markkaa.

Henkilöstön lukumäärän nousu johtuu pääosin siitä, että Sampo Industrial Insurance on tullut osaksi konsernia. Kertomusvuonna Sampo Industrialissa työskenteli keskimäärin 61 henkilöä.

Konsernin tulospalkkiojärjestelmä

Yhtiön hallitus päätti jatkaa Teollisuusvakuutus-konserniin kuuluvien yhtiöiden henkilöstöä varten koeluontoisesti käyttöönotettua tulospalkkiojärjestelmää. Asetettujen tavoitteiden saavuttamisen vuoksi henkilöstölle arvioidaan maksettavan tulospalkkioina yhteensä 2,5 miljoonaa markkaa. Järjestelmä on sittemmin päätetty ottaa pysyvästi käyttöön samalla kun voittopalkkiojärjestelmästä on luovuttu. Yhtiön henkilöstö on omalta osaltaan

päättänyt lakkauttaa voittopalkkiojärjestelmään liittyneen henkilöstörähdaston.

EMOYHTIÖ TEOLLISUUSVAKUUTUS OY

Tulos ja vakavaraisuus

Emoyhtiön tilikauden tulos oli 130,3 miljoonaa markkaa (113,6).

Ensivakuutuksen maksutulo oli 1 024,5 miljoonaa markkaa eli edellisvuoden tasolla. Luotto-tappiot pienenevät 0,2 miljoonaan markkaan.

Ensivakuutuksen omalla vastuulla olevat korvauskulut olivat 738,8 miljoonaa markkaa, kun ne vuonna 1995 olivat 798,4 miljoonaa markkaa.

Jälleenvakuutuksen maksutulo oli 457,8 miljoonaa markkaa (357,6 miljoonaa markkaa).

Jälleenvakuutuksen korvauskulut olivat yhteensä 243,6 miljoonaa markkaa (282,5 miljoonaa markkaa). Korvauskulut sisältävät yhtiön Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrialle myöntämän, vanhaa jälleenvakuutuskantaa suojaavan stop loss-jälleenvakuutuksen perusteella kirjattuja tappioita 50,7 miljoonaa markkaa. Korvauskuluja pienensi erityisesti kotimaisen jälleenvakuutuksen vanhojen varausten purkautuminen.

Yhtiön kokonaismaksutulo oli 1 482,1 miljoonaa markkaa ja se nousi edellisvuodesta 7 prosenttia. Tämä johtui jälleenvakuutuksen maksutulon kasvamisesta 28 prosentilla. Kasvu johtuu pääosin Teollisuusvakuutuksen ja Otson jälleenvakuuttamasta, Sampo Industrialista tulevasta liik-

Konsernin ja emoyhtiön henkilöstö sekä palkat ja palkkiot

	Henkilöstön lukumäärä keskimäärin 1996 (1995) keskiarvo 1.1 ja 31.12. tilanteista	Hallitukset, toimitusjohtaja mk	Muu henkilöstö mk
Emoyhtiö	380 (372)	1 573 917	76 159 128
Konserni yhteensä	465 (397)	2 415 917	95 755 077

keestä. Omalla vastuulla olevat korvauskulut ilman tasoitusmäärän muutosta olivat 982,4 miljoonaa markkaa ja alenivat edellisestä vuodesta 12 prosenttia.

Teollisuusvakuutuksen tasoitusmäärä oli vuoden 1996 päättyessä 520,9 miljoonaa markkaa ja 26 prosenttia sen täydestä määrästä. Vuonna 1995 tasoitusmäärä oli 363,0 miljoonaa markkaa.

Yhtiön vakavaraisuuspääoma oli 3 183,3 miljoonaa markkaa (2 186,2) ja vastuunkantokykyprosentti oli 279,6. Tunnusluku lasketaan vertaamalla yhtiön vakavaraisuuspääomaa yhtiön omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 392,9 miljoonaa markkaa (342,8). Suurimpina tuottoerinä sijoitustoiminnan tulokseen vaikuttivat yhtiöveron hyvytyksineen 116,3 miljoonan markan osinkotuotot, 61,4 miljoonan markan palautuneet arvonalennukset ja 114,7 miljoonan markan myyntivoitot.

Arvonalennukset jäivät selvästi edellisvuotta pienemmiksi ja olivat 3,2 miljoonaa markkaa (137,0).

Sijoitustoiminnan muihin kuluihin sisältyi 17,7 miljoonan markan varautuminen yhtiön tekemään sopimukseen liittyvään korkovelvoitukseen.

Yhtiön omistaman kiinteistökannan käypä arvo 31.12.1996 oli 455,5 miljoonaa markkaa. Kiinteistökannan vuokrausaste oli 93,5 prosenttia.

Yhtiö myi kaikki kokonaan omistamansa aravakiinteistöt Sato-yhtymä Oy:lle 10,3 miljoonalla markalla. Mynneistä kirjautui myyntivoittoa 9,2 miljoonaa markkaa. Vastikkeena aravakannan luovutuksesta Teollisuusvakuutus merkitsi Sato-yhtymän osakkeita suunnatussa annissa 75 259 kappaletta, jotka vastaavat 4,03 prosenttia yhtiön omistuksesta.

Teollisuusvakuutuksen sijoitusten käypä arvo oli vuoden 1996 päättyessä 5 797,6 miljoonaa markkaa (4 614,1). Käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen välinen arvostusero kasvoi 2 201,9 miljoonaa markkaan (1 461,7) johtuen suomalaisosakkeiden markkina-arvon noususta. Arvostuseroista 78,0 prosenttia oli pörssiosakkeissa.

Liikekulut, poistot, muut tuotot

Liikekulut olivat 200,7 miljoonaa markkaa (143,3). Liikekulujen kasvu johtuu lähinnä otetun ja annetun jälleenvakuutuksen palkkioiden muutoksesta. Yhtiön varsinaiset toimintakustannukset nousivat noin 10 miljoonaa markkaa johtuen lähinnä työvoimakustannusten noususta, mutta säilyivät kuitenkin kansainvälisestikin kilpailukykyisellä tasolla.

Yhtiö teki elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot 27 miljoonaa markkaa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 24,1 miljoonaa markkaa.

Tytäryhtiöt ja merkittävät osakkuusyhtiöt

Sampo Industrialin vakuutusmaksutulo säilyi lähes edellisvuoden tasolla, vaikka kilpailutilanne yhtiön markkina-alueella kiristyi huomattavasti. Kahdesta suuresta vahingosta huolimatta vahinkosuhte ennen jälleenvakuuttajien osuutta oli 64 prosenttia. Valtaosin omistajayhtiöille menevän jälleenvakuutuksen jälkeen yhtiön omalla vastuulla oleva vahinkosuhte oli 97 prosenttia. Yhtiön tilikauden tulos oli 19,4 miljoonaa markkaa tappiollinen.

Jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrian korvausvastuu ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä vuoden lopussa oli 823,4 miljoonaa markkaa, kun se vuoden 1995 lopussa oli 838,8 miljoonaa. Tilivuoden aikana maksetuista korvauksista 42,6 miljoonaa markkaa liittyi lopullisesti katkaisuun sopimuksiin. Tilikauden tappio oli 5,8 miljoonaa. Yhtiön oma pääoma vuoden lopussa oli 72,8 miljoonaa markkaa. Yhtiöllä on jäljellä emoyhtiön antamaa stop loss -jälleenvakuutusosuutta 58,9 miljoonaa markkaa.

Yhtiö on mukana useassa välimiesoikeudenkäynnissä liittyen vastapuolen vastoin sovitua merkintäpolitiikkaa merkitsemään jälleenvakuutusliikkeeseen.

Teollisuusvakuutuksen kokonaan omistama Sampo Industriförsäkring AB aloitti toimintansa lokakuussa 1996. Yhtiö palvelee pääasiassa Ruotsissa toimivia suomalaisyrityksiä ja merkitsee sijoittautumisoikeuden perusteella ensivakuutusliikettä Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden luokun.

Hallinto

Teollisuusvakuutus Oy:n hallituksen puheenjohtajana toimii pääjohtaja Jouko K. Leskinen, varapuheenjohtajana vuorineuvos Mikko Kivimäki ja jäsenenä vuorineuvos Björn Mattsson, toimitusjohtaja Kurt Nordman ja varapääjohtaja Timo Poranen.

Yhtiön toimitusjohtajana vuodesta 1975 toimineen varatuomari Carl-Olaf Homénin siirrettyä eläkkeelle 31.3.1996 on yhtiön toimitusjohtajana toiminut 1.4.1996 alkaen filosofian maisteri Juha Toivola.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Vuoden alusta otettiin käyttöön uusi toimintamalli, jonka mukaisesti Teollisuusvakuutus, Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso, luottovakuutuksiin erikoistunut Suomen Vakuutus Osakeyhtiö sekä ulko-

maan yksiköt Sampo Industrial Insurance, Sampo Industriförsäkring ja Pietarin edustusto muodostavat toiminnallisesti yhden kokonaisuuden, Sampo-ryhmän Suurasiakaspalvelut. Järjestelyn tarkoituksena on parantaa asiakaspalvelua luomalla taloudellisesti vahva ja asiantunteutuneita ylivoimainen yksikkö, jossa myös kansainvälinen toiminta nivoutuu yhteiseen palvelukonseptiin. Järjestely ei vaikuta Suurasiakaspalveluihin kuuluvien yhtiöiden juridiseen asemaan.

Teollisuusvakuutus ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva perustivat syksyllä 1996 uuden osakeyhtiömuotoisen henkivakuutusyhtiön Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sammon. Henki-Sampoon siirrettiin Kalevan eläkevakuutuskanta sekä Teollisuusvakuutuksen henkijälleenvakuutuskanta ka-teomaisuuksineen siten, että luovutukset tulivat voimaan 1.1.1997. Teollisuusvakuutukselta siirtyi omaisuutta ja tätä vastaava vastuu- ja muuta velkaa tasearvoltaan yhteensä 311,8 miljoonaa markkaa ja jälleenvakuutuksen maksutuloa 70,2 miljoonaa markkaa brutto. Liiketoiminnan siirtojen ja Vakuutusosakeyhtiö Sammolle suunnatun osakepääoman korotuksen jälkeen Sammon osuus Henki-Sammon omistuksesta on 50,5 prosenttia, Teollisuusvakuutuksen 30 prosenttia ja Kalevan 19,5 prosenttia.

Yhtiön tuloskehityksen odotetaan pysyvän vakaana huolimatta edelleen voimistuvasta kilpailun kiristymisestä.

Hallituksen ehdotus voiton käyttämiseksi

Teollisuusvakuutus Oy:n vapaa oma pääoma, johon sisältyy tilikauden ylijäämä, on 272 560 407,38 markkaa. Teollisuusvakuutus-konsernin jakokelpoinen vapaa oma pääoma on 276 983 701,47 markkaa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle yhtiön tilikauden voiton käytöstä seuraavaa:

Osinkoa 80 markkaa osaketta kohti eli yhteensä 40 000 000,00 mk, voittovarojen tilille jätetään 232 560 407,38 mk.

Teollisuusvakuutus Oy

TULOSLASKELMA

1 000 mk

1.1.1996 – 31.12.1996

1.1.1995 – 31.12.1995

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA

Vakuutusmaksutuotot

Vakuutusmaksutulo	1 482 122		1 389 778	
Jälleenvakuuttajien osuus	- 221 775	1 260 347	- 267 979	1 121 799

Vakuutusmaksuvastuun muutos

Kokonaismuutos	- 85 596		17 541	
Fusion osuus	0		- 103	
	- 85 596		17 438	
Jälleenvakuuttajien osuus	- 36 369	- 121 965	- 31 903	- 14 465

1 138 382

1 107 334

Korvauskulut

Maksetut korvaukset	-1 032 113		- 933 943	
Jälleenvakuuttajien osuus	121 823	- 910 290	149 263	- 784 680

Korvausvastuun muutos

Kokonaismuutos	- 105 638		- 390 177	
Kannansiirron korjaus	0		- 5 500	
Fusion osuus	0		85 317	
	- 105 638		- 310 360	

Jälleenvakuuttajien osuus

Kokonaismuutos	33 506		18 617	
Fusion osuus	0		- 109	
	33 506	- 72 132	18 508	- 291 852

- 982 422

- 1 076 532

Liikekulut

- 200 713

- 143 279

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

- 44 753

- 112 477

Tasoitusmäärän muutos

Kokonaismuutos	- 157 904		- 80 616	
Fusion osuus	0	- 157 904	14 088	- 66 528

Vakuutustekninen kate

- 202 657

- 179 005

1 000 mk

1.1.1996 – 31.12.1996

1.1.1995 – 31.12.1995

MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA

Sijoitustoiminnan tuotot	537 958		596 535	
Sijoitustoiminnan kulut	- 145 050	392 908	- 253 745	342 790
Muut tuotot		432		38
Muut kulut				
Liikearvon poisto	- 9 125		- 5 954	
Muut	- 5	- 9 130	- 15	- 5 969
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden verot	- 51 241		- 39 105	
Aikaisempien tilikausien verot	2 619	- 48 622	- 2	- 39 107
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		132 931		118 747
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot		0		39 443
Satunnaiset kulut		0		- 39 443
Voitto satunnaiserien jälkeen		132 931		118 747
Poistoeron lisäys / vähennys		- 2 868		- 4 965
Vapaaehtoisten varausten lisäys / vähennys				
Luottotappiovarauksen vähennys		234		- 194
Tilikauden voitto		130 297		113 588

T A S E

1 000 mk

31.12.1996

31.12.1995

VASTAAVAA**Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet	18 131		16 477
Liikearvo	35 090		44 215
Muut pitkävaikutteiset menot	474		576
	53 695		61 268

Sijoitukset

Kiinteistösjoitukset			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	285 361		293 370
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	348 169	633 530	367 451

Sijoitukset konserni- ja osakkuusyrityksiin

Konserniyritykset			
Osakkeet ja osuudet	298 329		144 871
Osakkuusyritykset			
Osakkeet ja osuudet	166 842		150 192
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset	50 000	515 171	50 000

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	1 304 472		1 053 911
Rahoitusmarkkinavälineet	617 739		492 893
Kiinnelainasaamiset	47 656		65 439
Muut lainasaamiset	68 904		92 852
Talletukset	149 985	2 188 756	202 951

Jälleenvakuutustalletesaamiset

	258 212		238 449
	3 595 669		3 152 379

Saamiset

Ensvakuutustoiminnasta			
Vakuutusentottajilta	97 925		119 050
Jälleenvakuutustoiminnasta	212 189		199 831
Muut saamiset	106 802		96 708
	416 916		415 589

Muu omaisuus

Aineelliset hyödykkeet			
Kalusto	15 117		14 104
Muut aineelliset hyödykkeet	1 259	16 376	1 057

Rahat ja pankkisaamiset

	42 795		89 294
	59 171		104 455

Siirtosaamiset

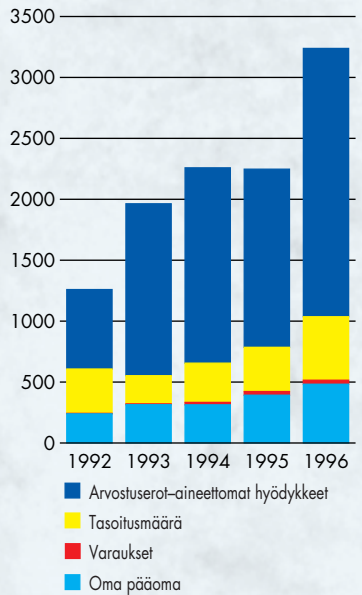
Korot ja vuokrat	34 824		36 005
Muut siirtosaamiset	63 697		61 653
	98 521		97 658

	4 223 972		3 831 349
--	------------------	--	-----------

1 000 mk	31.12.1996		31.12.1995	
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Sidottu				
Osakepääoma	50 000		50 000	
Vararahasto	199 850	249 850	199 850	249 850
Vapaa				
Hallituksen käyttövarat	176		219	
Edellisten tilikausien voitto	142 088		63 500	
Tilikauden voitto	130 297	272 561	113 588	177 307
		522 411		427 157
Varaukset				
Kertynyt poistoero		20 320		17 453
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus	7 657		7 891	
Siirtymävaraus	5 293	12 950	5 293	13 184
		33 270		30 637
Vakuutustekninen vastuovelka				
Vakuutusmaksuvastuu	455 946		370 350	
Jälleenvakuuttajien osuus	- 32 187	423 759	- 68 556	301 794
Korvausvastuu	2 521 311		2 415 673	
Jälleenvakuuttajien osuus	- 188 257	2 333 054	- 154 751	2 260 922
Tasoitismäärä		520 908		363 004
		3 277 721		2 925 720
Jälleenvakuutustallettevelat				
		22 595		65 796
Velat				
Jälleenvakuutustoiminnasta		114 359		105 629
Eläkelainat		74 265		79 855
Muut velat		49 553		49 939
		238 177		235 423
Saadut ennakot ja siirtovelat				
		129 798		146 616
		4 223 972		3 831 349

Teollisuusvakuutus Oy

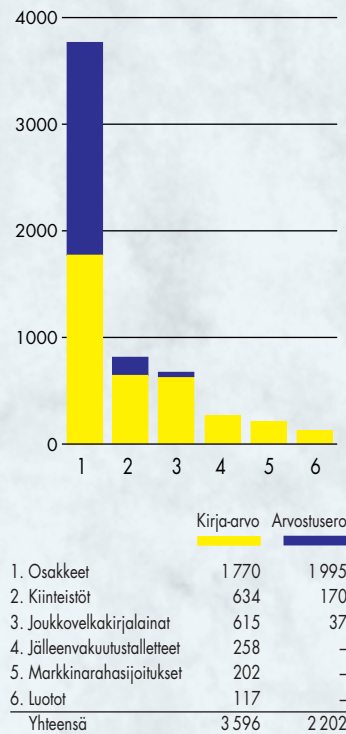
Vakavaraisuuspääoma, Mmk

	1992	1993	1994	1995	1996
Oma pääoma	239	314	313	392	482
Varaukset	4	7	20	30	33
Tasoitusmäärä	364	231	322	363	521
Arvostuserot	652	1 411	1 603	1 462	2 202
Aineett. hyöd.	-	-	-28	-61	-54
Yhteensä	1 259	1 963	2 230	2 186	3 184

Vuodet 1992 ja 1993 on laskettu ennen vuotta 1995 voimassa olleen laskentakäytännön mukaan. Teollisuusvakuutus Oy oli silloin Keskinäinen yhtiö Teollisuusvakuutus.

Sijoituskannan jakauma, Mmk

VAKUUTUSMAKSUTULO

1 000 mk

	1996	1995
Ensivakuutus		
Kotimaasta	1 024 100	1 034 079
ETA-valtioista	427	0
Jälleenvakuutus		
Henkijälleenvakuutus	95 705	85 827
Vahinkojälleenvakuutus	362 118	271 768
Kokonaisvakuutusmaksutulo	1 482 350	1 391 674
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	- 228	- 1 895
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	1 482 122	1 389 779

KULUT TOIMINNOITTAIN

1 000 mk	1996		1995	
Korvausten hoitokulut				
Suoraan kohdistetut	3 626		3 218	
Osuus kiinteistä kuluista	29 272	32 898	27 273	30 491
Liikekulut				
Vakuutusten hankintakulut				
Ensivakuutuksen palkkiot	505		1 039	
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	111 655		82 178	
Muut vakuutusten hankintakulut	21 628	133 788	19 905	103 122
Vakuutusten hoitokulut		44 259		41 101
Hallintokulut		56 785		52 302
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot		- 34 119		- 53 246
		200 713		143 279
Sijoitusten hoitokulut				
Suoraan kohdistetut *	24 666		25 298	
Osuus kiinteistä kuluista	3 426	28 092	4 154	29 452
Muut kulut		5		16
Vakuutusmaksuvastuun muutokseen sisältyvä vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos		1 938		- 7 521

* sisältää kiinteistöjen hoitokulut ja hoitovastikkeet

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

1 000 mk	1996		1995	
Toimintokohtaiset				
Maksetut korvaukset	4 153		4 199	
Liikekulut	6 738		6 814	
Sijoitustoiminnan kulut	0	10 891	0	11 013
Rakennukset		4 084		4 206
Liiketarve		9 125		5 954
		24 100		21 173

VAKUUTUSLUOKKARYHMÄKOHTAINEN TULOS

1 000 mk

%

	1	2	3	4	5	6	7
Ensivakuutus							
Lakisäätäinen tapaturma							
1996	368 446	368 329	-354 138	-23 789	-169	-9 767	103
1995	349 005	347 614	-396 212	-22 006	-148	-70 752	120
1994	339 028	338 582	-358 186	-21 860	-1 075	-42 539	
Muu tapaturma ja sairaus							
1996	39 162	39 015	-26 313	-4 182	-302	8 218	79
1995	47 519	47 508	-35 934	-3 855	-379	7 340	84
1994	34 115	34 249	-17 010	-3 802	-347	13 090	
Moottoriajoneuvon vastuu							
1996	50 214	50 975	-55 359	-9 663	-49	-14 096	128
1995	49 728	46 041	-50 240	-8 914	-45	-13 158	129
1994	49 238	52 195	-49 600	-8 803	-39	-6 247	
Maa-ajoneuvot							
1996	62 282	61 160	-55 475	-5 725	-135	-175	100
1995	61 199	60 018	-55 375	-5 284	-135	-776	101
1994	55 689	56 620	-54 119	-5 275	-125	-2 899	
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus							
1996	175 033	178 172	-117 592	-19 052	-26 953	14 575	88
1995	200 468	203 263	-124 500	-17 608	-17 480	43 675	68
1994	186 554	191 670	-218 006	-17 469	44 862	1 057	
Palo- ja muu omaisuusvahinko							
1996	235 109	238 367	-180 296	-32 022	-20 381	5 668	95
1995	239 328	240 732	-191 162	-30 179	-9 203	10 188	92
1994	240 639	246 767	-127 112	-29 853	-60 178	29 624	
Vastuu							
1996	93 932	92 435	-47 098	-9 635	-14 727	20 975	69
1995	86 266	85 704	-70 563	-8 877	-20 037	-13 773	123
1994	74 928	75 700	-56 599	-8 687	-12 329	-1 915	
Luotto ja takaus							
1996	0	0	81	0	7	88	-
1995	0	0	51	0	0	51	-
1994	0	0	0	0	16	16	
Oikeusturva							
1996	350	351	-197	-147	0	7	98
1995	410	412	-352	-135	0	-75	118
1994	415	412	-711	-38	0	-337	
Muut							
1996	-1	-1	8	-258	-15	-266	-
1995	155	155	-22	-238	-121	-226	-
1994	1 186	1 308	-155	-172	-1 027	-46	

Ensivakuutus yhteensä

1996	1 024 527	1 028 803	-836 379	-104 473	-62 724	25 227	97
1995	1 034 078	1 031 447	-924 309	-97 096	-47 548	-37 506	105
1994	981 792	997 503	-881 498	-95 959	-30 242	-10 196	

1 000 mk

%

	1	2	3	4	5	6	7
Jälleenvakuutus							
1996	457 823	367 723	- 301 373	- 130 361	- 5 971	- 69 981	123
1995	357 595	375 768	- 319 993	- 99 428	- 31 318	- 74 971	127
1994	645 185	476 779	- 358 637	- 157 289	- 44 056	- 83 203	
Yhteensä							
1996	1 482 350	1 396 526	- 1 137 752	- 234 834	- 68 695	- 44 754	104
1995	1 391 673	1 407 215	- 1 244 302	- 196 524	- 78 866	- 112 477	110
1994	1 626 977	1 474 282	- 1 240 135	- 253 248	- 74 298	- 93 399	

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

1996	- 44 754
1995	- 112 477
1994	- 93 399

Tasoitusmäärän muutos

1996	- 157 904
1995	- 66 528
1994	- 26 928

Vakuutustekninen kate

1996	- 202 658
1995	- 179 005
1994	- 120 327

Tilikauden 1995 vakuutusluokkaryhmäkohtaisessa tuloksessa ei ole huomioitu laskentaperiaatteiden muutoksesta johtuvaa vakuutusteknisen vastuvelan muutosta, joka kohdistuu aikaisempiin vuosiin.

Sarakkeet:

- 1 = Kokonaisvakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta
- 2 = Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- 3 = Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta
- 4 = Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia
- 5 = Jälleenvakuuttajien osuus
- 6 = Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta
- 7 = Yhdistetty kulusuhde

SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO

1 000 mk	1996	1995
SJOITUSTOIMINNAN TUOTOT		
Tuotot sijoituksista osakkuusyhtiöihin		
Osinkotuotot	20 169	6 197
Korkotuotot	3 830	1 949
	23 999	8 146
Tuotot kiinteistöinvestoinneista		
Korkotuotot konserniyhtiöiltä	25 622	20 514
Muut tuotot konserniyhtiöiltä	8 196	8 933
Muut tuotot muilta kuin konserniyhtiöiltä	49 549	43 698
	83 367	73 145
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	96 119	61 695
Korkotuotot konserniyhtiöiltä	2 112	3 243
Korkotuotot muilta kuin konserniyhtiöiltä	91 533	105 157
Muut tuotot muilta kuin konserniyhtiöiltä	64 711	20 639
	254 475	190 734
Yhteensä	361 841	272 025
Palautuneet arvonalennukset	61 432	2 454
Myyntivoitot	114 685	322 056
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	537 958	596 535
SJOITUSTOIMINNAN KULUT		
Kulut kiinteistöinvestoinneista	- 63 614	- 71 202
Kulut muista sijoituksista	- 68 741	- 28 035
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut konserniyhtiöille	- 921	- 1 067
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut muille kuin konserniyhtiöille	- 4 033	- 12 181
	- 137 309	- 112 485
Arvonalennukset ja poistot		
Arvonalennukset	- 3 192	- 137 000
Rakennusten suunnitelmapoistot	- 4 085	- 4 206
Myyntitappiot	- 464	- 54
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	- 145 050	- 253 745
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia ja niiden oikaisua	392 908	342 790
SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO TULOSLASKELMASSA		
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	29 118	16 973
Kiinteistöinvestointien kuluihin sisältyvä kiinteistövero	990	1 139
Muihin tuottoihin ja kuluihin muista sijoituksista sisältyvät		
Valuuttakurssivoitot	64 483	16 731
Valuuttakurssitappiot	42 326	25 140

VAKAVARAISUUSTUNNUSLUVUT

1 000 mk	1996	1995
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	482 410	392 157
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	33 270	30 637
Omaisuuksien käyppien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	2 201 891	1 461 717
Aineettomat hyödykkeet	- 53 695	- 61 268
Muut erät	- 1 509	- 1 323
Toimintapääoma	2 662 367	1 821 920
Tasoituspääoma	520 908	363 004
Vakavaraisuuspääoma	3 183 275	2 184 924
Tasoituspääoma suhteessa täyteen määräänsä	26 %	17 %

TEHOKKUUDEN TUNNUSLUKU

Ensivakuutuksen bruttoliikekulusuhde	10,1 %	9,3 %
--------------------------------------	---------------	-------

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Liikevaihto	Vakuutusmaksutuotot ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + sijoitustoiminnan tuotot + muut tuotot + myynnin yhteydessä realisoituneet tuloutetut arvonnkorotukset
Vastuunkantokyky	Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksutuottoihin 12 edeltävältä kuukaudelta (%)
Vahinkosuhde	Korvauskulut suhteessa vakuutusmaksutuottoihin (%)
Liikekulusuhde	Liikekulut suhteessa vakuutusmaksutuottoihin (%)
Bruttoliikekulusuhde	Liikekulut ilman jälleenvakuutuksen palkkioita suhteessa kokonaisvakuutusmaksutuloon (%)
Yhdistetty kulusuhde	Vahinkosuhde + liikekulusuhde (%)

Teollisuusvakuutus-konserni

TULOSLASKELMA

1 000 mk

1.1.1996-31.12.1996

1.1.1995-31.12.1995

Vakuutustekninen laskelma

Vakuutusmaksutuotot				
Vakuutusmaksutulo	1 565 848		1 381 786	
Jälleenvakuuttajien osuus	- 264 564	1 301 284	- 262 221	1 119 565
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Kokonaismuutos	- 3 747		17 717	
Fuusion osuus	0		-103	
	- 3 747		17 614	
Jälleenvakuuttajien osuus				
Kokonaismuutos	- 105 325		- 31 972	
	- 105 325	- 109 072	- 31 972	- 14 358
		1 192 212		1 105 207
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	- 1 284 274		- 1 128 649	
Jälleenvakuuttajien osuus	206 862	-1 077 412	184 541	- 944 108
Korvausvastuun muutos				
Kokonaismuutos	- 48 672		- 127 327	
Kannansiirron korjaus	0		- 5 500	
Fuusion osuus	0		85 318	
	- 48 672		- 47 509	
Jälleenvakuuttajien osuus				
Kokonaismuutos	152		- 48 743	
Fuusion osuus	0		- 109	
	152	- 48 520	- 48 852	- 96 361
		-1 125 932		-1 040 469
Liikekulut		- 223 607		- 148 284
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta		- 157 327		- 83 546
Tasoitusmäärän muutos	- 157 904		- 80 616	
Fuusion osuus	0	- 157 904	14 089	- 66 527
Vakuutustekninen kate		- 315 231		- 150 073

1 000 mk

1.1.1996-31.12.1996

1.1.1995-31.12.1995

Muu kuin vakuutustekninen laskelma

Sijoitustoiminnan tuotot	599 879		633 145	
Sijoitustoiminnan kulut	- 156 402	443 477	- 270 113	363 032
Muut tuotot		1 332		1 057
Muut kulut				
Konserniliikearvon poisto	- 2 375		0	
Liikearvon poisto	- 9 125		- 5 954	
Muut	- 2 871	- 14 371	- 834	- 6 788
Välittömät verot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden verot	- 46 450		- 37 902	
Aikaisempien tilikausien verot	2 619		- 2	
Laskennallisen verovelan muutos	1 566	- 42 265	- 1 502	- 39 406
Osuus osakkuusyritysten voitoista verojen jälkeen		18 676		23 038
Voitto varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		91 618		190 860
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Tasoituspääntien muutos	0		39 443	
Satunnaiset kulut				
Korvausvastuun muutos	0		- 92 072	
Jälleenvakuuttajien osuus	0		5 000	
Muut satunnaiset kulut	- 4 545		0	
	- 4 545		- 87 072	
Satunnainen osuus osakkuusyritysten voitoista verojen jälkeen	0	- 4 545	19 078	- 28 551
Voitto satunnaiserien jälkeen		87 073		162 309
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		7 871		- 23
Konsernin voitto tilikaudelta		94 944		162 286

Teollisuusvakuutus-konserni

TASE

1 000 mk

31.12.1996

31.12.1995

VASTAAVAA

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	18 264		16 342
Liikearvo	35 090		44 215
Konserniliikearvo	21 368		0
Muut pitkävaikutteiset menot	474		576
	75 196		61 133

Sijoitukset

Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		734 849	780 036
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin			
Osakkeet ja osuudet	207 888		234 123
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset	50 000	257 888	50 000
			284 123

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	1 310 700		1 060 254
Rahoitusmarkkinavälineet	1 334 417		913 181
Kiinnelainasaamiset	47 922		65 439
Muut lainasaamiset	68 930		92 852
Talletukset	324 753		330 780
Muut sijoitukset		3 086 722	2 462 506

Jälleenvakuutustalletesaamiset

	378 679		304 305
	4 458 138		3 830 970

Saamiset

Ensiluovutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta	101 342		119 050
Vakuutusedustajilta	108 882	210 224	119 050
Jälleenvakuutustoiminnasta		288 542	342 075
Muut saamiset		87 699	81 129
		586 465	542 254

Muu omaisuus

Aineelliset hyödykkeet			
Kalusto	26 531		14 820
Muut aineelliset hyödykkeet	2 289	28 820	1 057
Rahat ja pankkisaamiset		122 126	198 073
Muu omaisuus		1 214	0
		152 160	213 950

Siirtosaamiset

Korot ja vuokrat		48 950	42 604
Muut siirtosaamiset		72 071	67 559
		121 021	110 163
		5 392 980	4 758 470

1 000 mk

31.12.1996

31.12.1995

VASTATTAVAA**Oma pääoma**

Sidottu				
Osakepääoma	50 000		50 000	
Vararahasto	199 991		199 991	
Arvonkorotusrahasto	36 852		42 753	
Muut sidotut rahastot	1 383		2 467	
Muuntoerot	1 101	289 327	5 211	300 422
Vapaa				
Vapaat rahastot	96 119		96 163	
Edellisten tilikausien voitto / tappio	132 468		- 2 216	
Tilikauden voitto	94 944	323 531	162 286	256 233
		612 858		556 655
Vähemmistöosuus		95 678		71
Vakuutustekninen vastuvelka				
Vakuutusmaksuvastuu	501 617		370 765	
Jälleenvakuuttajien osuus	- 55 374	446 243	- 68 791	301 974
Korvausvastuu	3 423 215		3 093 763	
Jälleenvakuuttajien osuus	- 493 783	2 929 432	- 310 506	2 783 257
Tasoituspääoma		520 908		363 004
		3 896 583		3 448 235
Jälleenvakuutuslaittevelat		25 492		66 027
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta		5 732		0
Jälleenvakuutustoiminnasta		463 552		391 670
Lainat rahoituslaitoksilta		0		216
Eläkelainat		74 266		79 855
Laskennallinen verovelka		18 102		19 668
Muut velat		47 862		44 761
		609 514		536 170
Saadut ennakot ja siirtovelat		152 855		151 312
		5 392 980		4 758 470

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET TEOLLISUUSVAKUUTUS-KONSERNISSA

Tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakia sekä sosiaali- ja terveysministeriön antamia määräyksiä ja ohjeita. Lisäksi on huomioitu arvopaperimarkkinalain säännökset, valtiovarainministeriön päätös arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta sekä Helsingin Arvopaperipörssin säännöt ja suositukset.

Konsernitilinpäätös

Teollisuusvakuutuksen konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Teollisuusvakuutus Oy:n lisäksi kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja konsernirakenteen muutokset on esitetty toimintakertomuksessa.

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on sisällytetty konsernitilinpäätökseen emoyhtiön tilinpäätöseriaatteiden mukaisesti. Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muutettu vastaamaan oleellisilta osilta emoyhtiön tilinpäätöseriaatteita.

Konsernitilinpäätös on laadittu emojen tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset sisäiset liiketapahtumat ja myyntivoitot sekä -tappiot, keskinäiset saamiset ja velat, keskinäinen voitonjako sekä osakeomistus.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenomenetelmää. Osa konserniaktiivasta on kohdistettu tytäryhtiöiden kiinteistöille käypien arvojen sallimissa rajoissa ja osa esitetty konsernilikearvona.

Tytär- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätösluvut on muunnettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Osakeomistuksen eliminoinnista syntyneet muuntoerot kohdistuvat sidottuun omaan pääomaan.

Osakkuusyhtykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Suomalaisten konserniyhtiöiden ulkomaanrahan määräiset saamiset ja saamisluonteiset sijoitukset sekä velat on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin. Muut sijoitukset on arvostettu hankintahetken valuuttakurssiin tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssiin.

Vakuustoihintaan liittyvät valuuttakurssierot on kirjattu ao. tulojen ja menojen oikaisueroiksi. Saamisten ja sijoitusten valuuttakurssierot sekä ne valuuttakurssierot, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan menon tai tulon oikaisuna, on esitetty sijoitustoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa muista sijoituksista.

Arvostus ja jaksotus

Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseeseen suunnitelmanmukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon.

Kiinteistöt on kirjattu taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon. Joidenkin kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin sisältyy tehtyjä arvonorotuksia.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon. Ne on arvostettu keskiahintaperiaatetta käyttäen. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet on esitetty hankintahinnassaan tai sitä alemmassa käyvässä arvossa, jos arvonalentumista on pidetty pysyvänä. Ne on arvostettu FIFO -periaatetta käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineisiin luetaan kuuluviksi joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinainstrumentit. Ne on kirjattu taseeseen pääsääntöisesti hankintamenuon määräisinä. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenuon välinen erotus on jaksotettu korkotuottoihin. Vastaerä on

merkitty hankintamenuon lisäykseksi tai vähennykseksi.

Saamiset ja saamisluonteiset sijoitukset on kirjattu taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Johdannaissopimukset on arvostettu tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Suojaavan johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin erotus kirjataan tuotoksi, kuitenkin enintään määrä, joka vastaa suojattavasta tase-erästä kuluksi kirjattua määrää. Kirjanpitoarvon/sopimuskurssin ylittäessä käyvän arvon kirjataan tappio täysimääräisesti. Ei-suojaavan johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin erotus kirjataan kuluksi ja mahdollinen syntyvä arvostusvoitto jätetään kirjaamatta.

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti. Käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden peruutukset merkitään sidotussa omassa pääomassa olevaan arvonorotusrahastoon. Mikäli käyttöomaisuusluonteinen sijoitus muuttuu sijoitusomaisuusluonteiseksi, rahastoitu arvonorotus peruutetaan. Arvonlennukset ja niiden palautukset kirjataan sijoitustoiminnan kuluihin ja tuottoihin. Palautuneet arvonalennukset tuloutetaan enintään alkuperäiseen hankintahintaan asti.

Poistot

Aineettomien hyödykkeiden, rakennusten ja niiden ainesosien sekä kaluston hankintamenuon on aktivoitu, ja se kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi. Poistot on laskettu suunnitelman mukaisesti tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnas-

ta käyttäen seuraavia arvioituja taloudellisia käyttöaikoja.

Aineettomat oikeudet	5 v.
Liikearvo, konserniliikearvo	3 - 10 v.
Muut pitkävaikutteiset menot	10 v.
Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	40 - 50 v.
Teollisuus- ja varistorakennukset	30 - 40 v.
Rakennusten ainesosat	10 - 15 v.
Atk-laitteet ja autot	5 v.
Muu kalusto	10 v.

Sampo Industrial Insurancen 60 prosentin omistusosuuden hankinnasta syntynyt konserniaktiiva poistetaan kymmenessä vuodessa.

Sijoitusomaisuusluonteisten kiinteistöjen rakennuksille kohdistetuista tuloutetuista arvonorotuksista ja konserniaktiivoista tehdään vuosittain rakennusten keskimääräistä taloudellista käyttöaikaan vastaava suunnitelmanmukainen poisto. Käyttöomaisuusluonteiseen omaisuuteen kohdistetuista arvonorotuksista ei tehdä poistoja.

Tuloslaskelmassa kaluston ja aktivoitujen järjestelmien suunnitelmanmukaiset poistot on jaettu toiminnoille. Rakennusten suunnitelmanmukaiset poistot esitetään sijoitustoiminnan kuluissa ja liikearvon sekä konserniliikearvon suunnitelmanmukaiset poistot muissa kuluissa.

Käyvät arvot

Kiinteistösisjoitusten käyvät arvot määritetään vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämällä tavalla. Jokainen kohde arvioidaan erikseen siitä saatavan nettotuoton, sijainnin ja markkinatilanteen perusteella. Arvioinnissa käytetään sekä yhtiön omaa että ulkopuolista asiantuntemusta.

Konserniyritysten osakkeet on arvoitettu substanssiarvoon ja osakkuusyritys-

ten osakkeet pääsääntöisesti seuraavasti: vakuutusyhtiöt substanssiarvoon ja muut pääomaosuusmenetelmän mukaiseen arvoon.

Osakkeet ja rahoitusmarkkinavälineet, jotka on noteerattu virallisessa arvopaperipörssissä tai jotka muuten ovat julkisen kaupankäynnin kohteena, on arvostettu tilinpäätöspäivän viimeiseen saatavilla olevaan jatkuvan kaupankäynnin mukaiseen kaupantekokurssiin tai sen puuttuessa ostokurssiin. Muiden osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden käypänä arvona on pidetty todennäköistä luovutushintaa, mm. substanssiin pohjautuvaa arvoa tai jäljellä olevaa hankintamenoa.

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa tai sitä alemmaa todennäköistä arvoa.

Välittömät verot

Tilikauden verot on esitetty suoriteperustetta vastaavalla tavalla tilikaudelle kohdistettuina.

Saatuihin osinkoihin liittyvä yhtiöveron hyvitys on kirjattu osinkoihin sijoitustoiminnan tuottoihin. Osingot, takuupääoman korko ja yhtiöveron hyvitys kirjataan sille tilikaudelle, jona voitonjaosta on päätetty.

Varaukset ja laskennallisen verovelan käsittely

Suomen kirjanpitoa ja verotusta koskevien säännösten perusteella voidaan tilinpäätökseen kirjata eräitä tulos- ja verovaikutteisia vapaaehtoisia varauksia sekä suunnitelman ylittäviä poistoja.

Vapaaehtoisista varauksista, kertyneestä poistoerosta ja rahastoiduista arvonorotuksista ei ole vähennetty laskennallista verovelkaa konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä. Jos varaukset tuloutetaan tai rahastoituu arvonorotuksia realisoidaan vain

kulujen kattamiseksi, piilevä verovelka ei realisoitu. Tuloutetut arvonorotukset ovat veronalaista tuloa. Verokanta oli 25 % vuonna 1995 ja 28 % vuosina 1996-97.

Konsernitiilin päätöksessä vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tulososuuteen sekä laskennalliseen verovelkaan ja oman pääoman osuuteen.

Tunnukselliskululaskennassa sijoitusten arvostuseroista ei ole vähennetty laskennallista verovelkaa.

Vastuuelka

Rahastoivan ulkomaisen henkilälleenvakuutuksen vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt vakuutusten aktivoitujen hankintamenot on laskettu yhtiön vastuuelkaperusteiden mukaisesti sopimus sopimukselta siten, että kussakin sopimuksessa yhtiön arvioidut vastaiset nettotuotot ylittävät aktivoitujen hankintamenojen määrän.

Muiden kuin eläkemuoitoisten korvausten korvausvastuun laskemisessa on korkoutusta käytetty ainoastaan jälleenvakuutusosakeyhtiö Patrian ulkomaisen jälleenvakuutuksen korvausvastuun osalta. Korkoutettu vastuuelka on pääasiallisesti USD-määräistä, ja se on katettu vastaavassa valuutassa olevalla omaisuudella. Omaisuuden on turvaavasti arvioiden katsottu tuottavan yli käytetyn korkokannan. Korkoutuksessa käytetty vahinkojen selviämisaika perustuu omaan tilastoaineistoon.

Eläkejärjestely

Kotimaisten konserniyhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksilla. Myös henkilöstön lisäeläketurva on hoidettu vakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Teollisuusvakuutus Oy:n MERKITTÄVIMMÄT OSAKESIJOITUKSET

Yhtiön nimi	Osuus äänistä %	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Käypä arvo 1 000 mk
PÖRSSIOSAKKEET			
Pankit ja rahoitus			
Merita Oy Ab	0,24	26 883	26 883
Sijoitus			
Interavanti Oy	2,08	1 880	1 880
Kuljetus ja liikenne			
Finnair Oy	1,34	24 504	36 300
Finnlines Oy	6,00	17 636	129 950
Silja Oy Ab	6,33	46 634	46 634
Kauppa			
Kesko Oy	0,00	17 682	19 470
Oy Stockmann Ab	1,51	19 928	59 750
Metalliteollisuus			
Fiskars Oy Ab	1,99	11 788	42 597
KCI Konecranes International	0,46	4 692	10 005
Kone Oy	0,19	14 489	15 240
Metra Oy Ab	3,94	82 130	223 308
Outokumpu Oy	0,19	19 013	19 013
Rauma Oy	0,11	4 659	5 869
Rautaruukki Oy	0,43	19 744	22 021
Santasalo-Jot Oy	3,38	6 316	10 750
Oy Tampella Ab	1,50	24 600	24 600
Valmet Oy	1,09	56 404	68 340
Metsäteollisuus			
Enso Oy	1,58	92 350	139 220
Metsä-Serla Oy	3,92	43 714	55 216
UPM-Kymmene Oy	1,88	180 043	486 071
Monialayritykset			
Aspoyhtymä Oy	2,18	16 040	19 000
Oy Hackman Ab	0,18	4 029	4 460
Instrumentarium Oy	0,13	2 566	3 372
Oy Partek Ab	6,63	140 541	182 371
Energia			
Espoon Sähkö Oy	3,15	34 217	50 490
Elintarviketeollisuus			
Cultor Oy	4,30	77 294	204 942
Oy Hartwall Ab	0,15	5 442	11 878
Huhtamäki Oy	1,72	18 378	48 300
Rakennusteollisuus			
Polar-Yhtymä Oy	0,67	5 165	5 165
Tietoliikenne ja elektroniikka			
Oy Nokia Ab	2,51	134 347	825 475
Kemianteollisuus			
Kemira Oy	0,78	43 221	58 551
Neste Oy	0,51	39 391	55 500

Yhtiön nimi	Osuus äänistä %	Kirjanpitoarvo 1 000 mk	Käypä arvo 1 000 mk
Muu teollisuus			
Nokian Renkaat Oy	0,99	3 600	9 900
Tamfelt Oy Ab	5,01	7 040	40 500
Optiotodistukset			
Oy Stockmann Ab	1,50	8 077	8 077
MUUT OSAKKEET			
Oy Radiolinja Ab	1,92	2 532	2 532
Oy Realinvest Ab	2,33	20 160	20 160
Keskus-Sato Oy	4,03	12 156	12 156
Björkboda Lås Oy Ab	12,25	1 225	1 225
Kustannusosakeyhtiö Otava	3,04	10 507	10 507
Ekokem Oy Ab	0,90	306	306
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo ¹	73,33	44 000	44 235
Huoneistokeskus Oy ¹	30,00	420	3 353
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova ¹	25,00	60 000	364 883
Unsa Oy ¹	9,74	55 373	54 262
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva ^{1 2}	5,00	5 080	6 000
Rakennus Oy Leo Heinänen ¹	20,00	1 920	1 829

¹ osakkuusyhtiö

² osuus takuupääomasta

KIINTEISTÖSIIJOITUKSET

Kirjanpitoarvo 634 Mmk

Käypä arvo 804 Mmk

Merkittävimmät kiinteistöt	paikkakunta	omistusosuus %
Toimitalot 1 ja 2	Helsinki	100
Kiint. Oy Lauttateva	Helsinki	100
Kiint. Oy Eteläranta 12	Helsinki	100
Eteläranta 12:n tontti	Helsinki	100
Oy Helsingfors Saluhallar Ab	Helsinki	100
Fastighets Ab Unionsgatan 17	Helsinki	88
Kiint. Oy Kasarmikatu 44	Helsinki	100
Kasarmikatu 44 tontti	Helsinki	100
Kiint. Oy Meriteva	Helsinki	100
As. Oy Hämeentie 48	Helsinki	100
Kiint. Oy Mestaritalo	Helsinki	17
Kiint. Oy Ristipellontie 19	Helsinki	25
As. oy Savilankatu 1b	Helsinki	100
Kiint. Oy Vattuteva	Helsinki	100
As. Oy Runeberginkatu 19	Helsinki	10
As. Oy Lintuvaarantie 28	Espoo	100
Kiint. Oy Meritonttu	Espoo	100
Kiint. Oy Meripetikko	Vantaa	100
Kiint. Oy Tamteva	Tampere	100
Kiint. Oy Pakkaslielahti	Tampere	100
Kiint. Oy Villankarstaaja	Tampere	15
Kiint. Oy Lakahaka	Tampere	100
Kiint. Oy Jyvästeva	Jyväskylä	100
As. Oy Nummenkallio	Rauma	100
Kiint. Oy Klyyvari	Rauma	50
Iisalmen Konepajakiinteistö Oy	Iisalmi	100

TEOLLISUUSVAKUUTUKSEN HALLINTO JA JOHTO 31.3.1997

Kuvassa vasemmalta Timo Poranen, Jouko K. Leskinen, Björn Mattsson, Kurt Nordman ja Mikko Kivimäki (istumassa oik.)

HALLITUS

Puheenjohtaja	Jouko K. Leskinen	pääjohtaja, Sampo-ryhmä
Varapuheenjohtaja	Mikko Kivimäki	vuorineuvos, Rautaruukki Oy
	Björn Mattsson	vuorineuvos, Cultor Oy
	Kurt Nordman	toimitusjohtaja, Helsingin Puhelin Oy
	Timo Poranen	varapääjohtaja, Metsäliitto-Yhtymä

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset	Jaakko Nyman	kauppatieteiden maisteri, KHT	valvontatilintarkastaja
	Eric Haglund	diplomiekonomi, KHT	
Varatilintarkastajat	Thor Nyroos	diplomiekonomi, KHT	valvontatilintarkastajan varamies
	Tilintarkastusyhteisö KPMG Wideri Oy Ab		

Istumassa vasemmalta Reijo Kämäräinen, Juha Toivola ja Veli Kalle Tavakka, seisomassa Kristian Ignatius, Eero Holma, Juha Ettala, Seppo Juutilainen ja Martti Pesonen

JOHTORYHMÄ

Toimitusjohtaja	Juha Toivola	
Johtaja	Juha Ettala	
Toimitusjohtaja	Eero Holma	Sampo Industrial Insurance
Johtaja	Kristian Ignatius	
Johtaja	Seppo Juutilainen	
Johtaja	Reijo Kämäräinen	
Aktuaari	Martti Pesonen	
Toimitusjohtaja	Veli Kalle Tavakka	Otso

VALIOKUNNAT 1997

Vahinkovakuutuksen valiokunta

Henrik Arle
johtaja,
Finnair Oy

Finn Berg
varatoimitusjohtaja,
Oy Rettig Ab

Hans Olof Danielsson
varatoimitusjohtaja,
Oy Karl Fazer Ab

Kari Haavisto
finanssijohtaja,
Metsäliitto-Yhtymä

Heikki Horstia
rahoitusjohtaja,
Metra Oy Ab

Mauri Jaakonaho
varatoimitusjohtaja,
Valmet Oy

Juhani Kari
varatoimitusjohtaja,
Kemira Oy

Kim Karvinen
talousjohtaja,
Oy Sisu Ab

Veikko Kasurinen
varatoimitusjohtaja,
Alko-Yhtiöt Oy

Teljo Kolkka
Group Business Controller,
Oy Hackman Ab

Matti Krannila
toimitusjohtaja,
Oy Pohjolan Liikenne Ab

Jukka Kähkönen
riskienhallintapäällikkö,
Enso Oy

Veikko Lehtinen
varatoimitusjohtaja,
Outokumpu Oy

Erkki Luhta
johtaja,
ABB Oy

Pekka Luukkainen
varatoimitusjohtaja,
Suomen PT Oy

Heikki Marttinen
toimitusjohtaja,
Imatran Voima Oy

Kai Miesmäki
varatoimitusjohtaja,
Oy Tamrock Ab

Antti Norrlin
toimitusjohtaja,
Koiviston Auto Oy

Jorma Niilola
rahoitusjohtaja,
Cultor Oy

Karl-Erik Palin
johtaja,
A. Ahlström Osakeyhtiö

Jukka Repo
talousjohtaja,
Oy Metsä-Botnia Ab

Teuvo Rintamäki
talousjohtaja,
KCI Konecranes Int. Oy

Erkki Ripatti
toimitusjohtaja,
Tampereen Puhelinosuuskunta

Heikki Rätty
talousjohtaja,
Myllykoski Oy

Markku Sirén
talousjohtaja,
Oy Hartwall Ab

Pekka Soveri
talousjohtaja,
Oy G.W. Sohlberg Ab

Magnus Ståhlberg
johtaja,
UPM-Kymmene Oy

Per-Olof Söderlund
talousjohtaja,
Asko-konserni

Maija Torkko
talousjohtaja,
Oy Nokia Ab

Esko Tulikoura
talousjohtaja,
Skanska Oy

Veikko Vaikkinen
talousjohtaja,
VR-yhtymä Oy

Seppo Viitanen
rahoitusjohtaja,
Neste Oy

Merivakuutuksen valiokunta

Thomas Alopaeus
johtaja,
Hollming Shipping Oy

Touko Antola
johtaja,
Metsä-Serla Oy

Matti Elovirta
huolintapäällikkö,
Oy Nokia Ab

Kaj Engblom
toimitusjohtaja,
Rederi Ab Engship

Kaj Eriksson
johtaja,
Oy Rettig Ab Varustamo

Rolf G.W. Eriksson
toimitusjohtaja,
Transfennica Oy

Juhani Heikkilä
hallintojohtaja,
Matkahuolto Oy

Anita Kostermä
riskienhallintapäällikkö,
A. Ahlström Osakeyhtiö

Kullervo Lehtonen
johtaja,
UPM-Kymmene Oy

Pekka Loikkanen
riskienhallintapäällikkö,
Oy Nokia Ab

Kari Lounasmeri
talousjohtaja,
Oy Mercantile Ab

Ben Lundqvist
toimitusjohtaja,
Lundqvist Rederierna

Antti Malinen
kuljetuspäällikkö,
Finnforest Oy

Berndt Nielsen
toimitusjohtaja,
Oy Henry Nielsen Ab

Sverre Norrgård
toimitusjohtaja,
Mylykoski Paper Oy

Nils-Gustaf Palmgren
toimitusjohtaja,
Neptun Juridica Oy Ab

Arto Rautio
toimitusjohtaja,
Oy JIT-Trans Ltd

Jukka Suominen
toimitusjohtaja,
Silja Oy Ab

Erkki Tavi
hallintojohtaja,
Saarioinen Oy

Lars Trygg
lakiasiainjohtaja,
Finnlines Ab

Antti Vehviläinen
johtaja,
Enso

Hans Westö
talousjohtaja,
Wärtsilä Diesel Oy

Tapaturma- ja työturvallisuusasiain neuvottelukunta

Olli Ahola
henkilöstöjohtaja,
Metra Oy Ab

Lauri Ihalainen
puheenjohtaja,
Suomen Ammattiliittojen
Keskusjärjestö ry

Juha Kivinen
henkilöstöjohtaja,
Suomen PT Oy

Lasse Laatonen
johtaja,
Teollisuuden ja Työnantajain
Keskusliitto

Per-Erik Lundh
puheenjohtaja,
Metallityöväen Liitto ry

Jarmo Lähtenmäki
puheenjohtaja,
Paperiliitto ry

Ensio Miettinen
hallituksen jäsen,
Oy Ensto Ab

Harry Mildh
pääkonsuli

Mauri Moren
varatoimitusjohtaja,
Metsäteollisuus ry

Henrik Nordström
hallintojohtaja,
Schaumann Wood
UPM-Kymmene Oy

Esa Swanljung
puheenjohtaja,
Toimihenkilökeskusjärjestö
STTK ry

OSOITETIETOJA

Teollisuusvakuutus Oy

Postiosoite:
00035 TEOLLISUUSVAKUUTUS
Käyntiosoite: Vattuniemenkuja 8 A,
Helsinki
Puh: 010 51512
Telekopio: 010 514 5232

Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso

Postiosoite:
PL 101, 00211 Helsinki
Käyntiosoite: Vattuniemenkuja 8 A,
Helsinki
Puh: 010 51517
Telekopio: 010 514 6288

Suomen Vakuutus Osakeyhtiö

Postiosoite:
PL 12, 00211 Helsinki
Käyntiosoite: Itälahdenkatu 21 A,
Helsinki
Puh: 010 51512
Telekopio: 010 514 5833

Vakuutusosakeyhtiö Sampo

Pääkonttori Turku
Postiosoite:
20025 SAMPO
Käyntiosoite: Yliopistonkatu 27,
Turku
Puh: 010 515 300
Telekopio: 010 514 1811

Konttori Helsinki

Postiosoite:
00025 SAMPO
Käyntiosoite: Aleksanterinkatu 11,
Helsinki
Puh: 010 515 311
Telekopio: 010 514 4028

Sampo Industrial Insurance N.V.

Pääkonttori:
K.P. van der Mandelelaan 90
3062 MB Rotterdam
The Netherlands
Puh: +31-10-452 7299
Telekopio: +31-10-452 4403

Aluekonttori Alankomaissa

K.P. van der Mandelelaan 90
3062 MB Rotterdam
The Netherlands
Puh: +31-10-212 1000
Telekopio: +31-10-212 0850

Aluekonttori Saksassa

Rennbahnstrasse 72
60528 Frankfurt a.M.
Germany
Puh: +49-69-967 8050
Telekopio: +49-69-670 1441

Aluekonttori Englannissa

2 Seething Lane
London EC3N 4SA
Great Britain
Puh. +44-171-208 8400
Telekopio: +44-171-208 8401

Sampo Industriförsäkring AB

Postiosoite:
Box 161 36
S-103 23 Stockholm
Sverige
Käyntiosoite: Jacobs Torg 3, 5 tr.
Puh: +46-8-5661 0500
Telekopio: +46-8-5661 0540

Sampo-ryhmän Pietarin edustusto

Nevskij Prospekt 57
(Nevskij Palace Hotel)
191025 St. Petersburg
Russia
Puh: +7-812-301 7375
Telekopio: +7-812-301 7355

Sampo Kindlustuse AS

Harju 6
EE-0001 Tallinna
Eesti
Puh: +372-631 0551
Telekopio: +372-631 0579

TEOLLISUUSVAKUUTUS